

Foto's in etalages brengen oorlogstijd terug in Vlissingen

VLISSINGEN - Verwoeste huizen, verbeterde koppen van militairen en houten kruisen op de noodbegraafplaats bij de Oranjemolen. Indringende oorlogsbeelden zijn straks te zien in het foto-etalageproject 'In de voetsporen van de strijd om Vlissingen'.

Annemarie Zevenbergen

„Ik herinner me de verhalen van mijn moeder tijdens de bombardementen. Dat we als gezin naar de schuilkelder van de oude gasfabriek gingen. Maar verder werd niet over de oorlog gesproken. Net als in zoveel andere gezinnen.” Ies Bijlevelt is de initiatiefnemer van het foto-etalageproject 'In de voetsporen van de strijd om Vlissingen'. „Wij woonden tijdens de oorlog in de Palingstraat. Ik ben opgegroeid vlakbij Uncle Beach, maar ik heb daar de eerste jaren geen bewuste herinneringen aan. Ik ben in 1943 geboren.”

Beleving

Bijlevelt bedacht het foto-project eind vorig jaar. „Ik wilde 'iets' met beeld op de plaatsen in Vlissingen waar het zich toen afspeelde. Die beleving vind ik belangrijk. Dat je kan zien wat er toen gebeurde op de plek zelf. Geen afstandelijke beelden, maar herkenbaar. Of juist niet meer. Huizen en gebouwen zijn verdwenen, maar dat maakt het juist boeiend denk ik.”

„Ik werk als vrijwilliger bij het MuZEEum en heb daar toen mijn idee voorgelegd.”

Glimlachend: „Het muntje viel niet gelijk. Maar ik heb het opnieuw aangekaart, toen de gemeente activiteiten of projecten in het kader van de herdenking van 75 jaar Slag om de Schelde wilde subsidiëren. Zo is het balletje gaan rollen. Samen met Hans Sakkers ben ik op fotojacht gegaan. Ik wist dat de Beeldbank veel oorlogsfoto's heeft. Maar ja, vind die maar eens. Een enorme klus hebben Hans en ik eraan gehad. We hebben 170 foto's bekeken. In eerste instantie dachten we aan vijftig, maar eenmaal de route gelopen, werden het er toch meer. Uiteindelijk hebben we nu 76 foto's op zo'n vijftig plaatsen in de stad.” Grinnikend: „Dankzij sponsors en geldschietters. Want dat subsidiepotje was snel leeg.”

Lees verder onder de foto

markt, met gezichtsveld naar de Nieuwendijk. Het stadsdeel 'Het Eiland' werd door de Duitsers door een tankmuur van de rest van de stad geïsoleerd. Er werden slechts minimale toegangen opengehouden. Bij gevaar konden deze afgesloten worden door versperrijn. Het beeld toont een Tschechenigel (rechts op de foto). Dit waren van oorsprong Tsjechische versperringen. (ECPA DAT 2563 L29)

© Dirk Jan Gjeltema

Triest

Achter ramen van woonhuizen, cafés, snackbars en winkels staan de foto's van dertig bij veertig centimeter op aluminium. De route volgt de weg die geallieerden hebben genomen om Vlissingen te bevrijden in de beginnendagen van november 1944. In het ochtendgloren landden de geallieerden op 1 november vanuit Breskens op Uncle Beach. Voorafgaand aan de landing werd de stad gebombardeerd en beschoten. De geallieerde commando's konden die eerste dag een groot deel van Vlissingen innemen. Trieste balans na die drie dagen: 53 burgers en 69 geallieerde militairen lieten het leven en de stad raakte ernstig verwoest.

De foto-route loopt kortweg vanaf het landingsstrand Uncle Beach door onder meer de Landingsstraat richting Boulevard de Ruijter en weer terug naar de Walstraat. Dan via Betje Wolffplein richting Watertoren en over Boulevard Bankert en Boulevard Evertsen naar Panta Rhei. Bij iedere foto uitleg over wat er op dat moment op die plek gebeurde. Hans Sakkers: „Ik heb mijn historische kennis in de strijd gegooid en hand en spandiensten verleend. Ies is de bedenker, ik mede-uitvoerder.”

Kruisen

Er is één foto die Bijlevelt niet loslaat. „Die van de noodbegraafplaats bij Uncle Beach. Die simpele houten kruisen. Zo triest en indringend.” De foto's blijven tot de nationale herdenking mei volgend jaar te zien. Daarna? Bijlevelt; „Daar moeten we het nog over hebben. Misschien kunnen we er een vervolg aan geven op de een of andere manier.”

Loco-burgemeester Jong de Jonge ‘opent’ de route zaterdag om 10.30 uur bij de Oranjemolen.